

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 290/05-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. októbra 2005 predbežne prerokoval sťažnosť D. P., bytom Z., zastúpeného advokátkou JUDr. D. Š., B., ktorou namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Tz 5/05 z 1. júna 2005, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť D. P. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. júna 2005 doručená sťažnosť D. P., bytom Z. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. D. Š., B., ktorou namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Tz 5/05 z 1. júna 2005, ktoré nebolo písomne vyhotovené ani doručené.

Sťažovateľ uviedol, že na základe podnetu ministra vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „minister vnútra“) podal 4. apríla 2005 minister spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister spravodlivosti“) *„Sťažnosť pre porušenie zákona v neprospech sťažovateľa vo výroku o treste“*. Podľa názoru sťažovateľa sťažnosť pre porušenie zákona nebola dôvodná a dostatočne odôvodnená, čím podľa neho došlo k namietanému porušeniu jeho základného práva podľa čl. 12 ods. 2 ústavy, pretože minister spravodlivosti v nej dôvodil: *„Súd nebral do úvahy ani tú skutočnosť, že obvinený skutky spáchal ako príslušník Policajného zboru. Obvinený stál na strane zákona pri výkone svojho oficiálneho povolania, ale na druhej strane sám páchal trestnú činnosť, a to nielen majetkového charakteru, ale navyše aj proti slobode a ľudskej dôstojnosti.“* Sťažovateľ vníma sťažnosť pre porušenie zákona podanú v jeho neprospech ako diskrimináciu pre výkon povolania. Podľa sťažovateľa mal najvyšší súd z uvedeného dôvodu sťažnosť pre porušenie zákona podanú ministrom spravodlivosti zamietnuť.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby po preskúmaní jeho sťažnosti vo veci rozhodol ústavný súd nasledovným nálezom:

„Ústavné práva sťažovateľa zakotvené v čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky boli porušené, zrušuje sa v celom rozsahu rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky číslo 1 Tz 5/05 zo dňa 1. júna 2005 (ktoré ešte nebolo písomne vyhotovené ani doručené), ktorým tento súd vyhovel sťažnosti ministra v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky.“

Ústavný súd až do rozhodnutia o tejto sťažnosti predbežne pozastavuje výkon rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o zrušení právoplatného rozsudku Okresného súdu vo Zvolene číslo konania 2 T 123/99 vo výroku o treste.

Sťažovateľovi sa priznávajú trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia JUDr. D. Š., advokátky.“

Ústavný súd 29. júna 2005 podľa ustanovenia § 50 ods. 1 písm. b) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) vyzval sťažovateľa na predloženie namietaného rozhodnutia najvyššieho súdu.

Sťažovateľ 14. septembra 2005 predložil ústavnému súdu rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 1 Tz 5/05 z 1. júna 2005 spolu s doplnením sťažnosti, v ktorej uviedol, že v zmysle ústavy a Trestného poriadku, ak bol obvinený právoplatne odsúdený alebo oslobodený spod obžaloby, nemožno ho za tieto skutky znovu stíhať a ani odsúdiť (...) a ak bol sťažovateľ prvostupňovým súdom odsúdený za znásilnenie 27. júla 1998 a obžaloba tvrdí, že skutok spáchal 26. júla 1998, nemôže najvyšší súd konštatovať spáchanie skutku 26. júla 1998 bez opravy rozsudku, a teda bez vrátenia veci (...).

Sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd aj vzhľadom na už uvedené skutočnosti *„predbežne pozastavil výkon rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o zrušení právoplatného rozsudku Okresného súdu vo Zvolene číslo konania 2 T 123/99 o výroku o treste a z toho dôvodu zrušil pojednávanie na Krajskom súde v Banskej Bystrici vedené pod č. k. 5 To 351/05 dňa 20. 9. 2005 o 8.30 hod.“*

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (v tomto prípade sťažnosti) podľa § 49 až 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa ustanovenia § 25 ods. 2 tohto zákona návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj

návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z obsahu sťažnosti, ako aj jej príloh ústavný súd zistil, že na základe podnetu ministra vnútra podal 4. apríla 2005 minister spravodlivosti v trestnej veci sťažovateľa vedenej na Okresnom súde Zvolen (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 2 T 123/99 sťažnosť pre porušenie zákona proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 To 56/03 zo 6. októbra 2004, pretože podľa ministra spravodlivosti bol týmto rozsudkom porušený zákon v ustanovení § 23 ods. 1 a § 31 ods. 1 Trestného zákona a v ustanovení § 258 ods. 1 písm. e) a v § 259 ods. 3 Trestného poriadku v prospech sťažovateľa.

V sťažnosti pre porušenie zákona zo 4. apríla 2005 minister spravodlivosti uviedol podrobne a chronologicky rozhodovací proces v sťažovateľovej trestnej veci, pričom v rámci tohto procesu rozhodoval okresný súd, na základe podaného odvolania krajský súd, ako aj najvyšší súd v súvislosti so sťažnosťou pre porušenie zákona, v prvom prípade podanou generálnym prokurátorom Slovenskej republiky v neprospech sťažovateľa.

Zo sťažnosti pre porušenie zákona je zrejmé, že po tom, ako najvyšší súd v prvom prípade na základe skôr podanej sťažnosti pre porušenie zákona zrušil skorší rozsudok krajského súdu ako súdu odvolacieho, krajský súd opäť vec prerokoval a svojím rozhodnutím sp. zn. 1 To 56/03 zo 6. októbra 2004 zrušil rozsudok okresného súdu vo výroku o treste a sťažovateľovi uložil miernejší trest odňatia slobody ako súd prvého stupňa. Podľa názoru ministra spravodlivosti krajský súd pri určovaní výmery trestu podcenil spoločenskú nebezpečnosť sťažovateľom spáchaných trestných činov. V tejto súvislosti argumentoval tým, že sťažovateľ ako príslušník Policajného zboru stál na strane zákona, ale aj napriek tomu páchal trestnú činnosť nielen majetkového charakteru, ale aj trestný čin proti slobode a ľudskej dôstojnosti. Z uvedených dôvodov sa minister spravodlivosti domnieval, že krajský súd pri určovaní výmery trestu sťažovateľovi porušil

zákon v jeho prospech, pretože uložený trest bol „v zrejmom nepomere k stupňu nebezpečnosti činov pre spoločnosť, k pomerom páchatel'a a v zrejmom rozpore s účelom trestu“.

Na základe ministrom spravodlivosti podanej sťažnosti pre porušenie zákona rozhodol najvyšší súd rozhodnutím sp. zn. 1 Tz 5/05 z 1. júna 2005. Predmetné rozhodnutie najvyššieho súdu bolo ústavnému súdu doručené sťažovateľom 14. septembra 2005.

Podľa čl. 12 ods. 2 ústavy základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické, či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvyhodňovať alebo znevýhodňovať.

Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00).

Najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 1 Tz 5/05 z 1. júna 2005 rozhodol, že rozsudkom krajského súdu sp. zn. 1 To 56/03 zo 6. októbra 2004 bol porušený zákon v ustanoveniach § 23 ods. 1 a § 31 ods. 1 Trestného zákona a § 258 ods. 1 písm. e) a § 259 ods. 3 Trestného

poriadku v prospech sťažovateľa. Rozsudok krajského súdu zrušil a zrušil aj „ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad“. Krajskému súdu zároveň prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Najvyšší súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že „je však toho názoru, že trest odňatia slobody uložený obvinenému vo výmere dva roky je neprimerane mierny a nezohľadňuje v dostatočnej miere skutočnosť, že obžalovaný sa dopustil viacerých trestných činov, nezohľadňuje dostatočne ich spoločenskú nebezpečnosť ako aj postoj páchatel'a k trestnej činnosti. Obvinený sa dopustil štyroch trestných činov, trestného činu vydierania ako pokračujúceho, viacerými skutkami. Za dva z týchto trestných činov (trestný čin znásilnenia podľa § 241 ods. 1 Tr. zák. a trestný čin vydierania podľa § 235 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. je stanovená trestná sadzba dva až osem rokov odňatia slobody. Obvinenému teda bol uložený trest odňatia slobody na samej dolnej hranici stanovenej trestnej sadzby. (...) Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že rozhodnutie krajského súdu o výmere trestu pre obvineného D. P. bolo predčasné“.

Ústavný súd z citovaného rozhodnutia nezistil, že by najvyšší súd vo veci nemal právomoc konať, ako namietal sťažovateľ v doplnení sťažnosti; takýto postup by znamenal popretie existencie mimoriadnych opravných prostriedkov.

Sťažovateľ videl porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy, ktoré viedlo k jeho diskriminácii v nezákonnom rozhodnutí najvyššieho súdu, ktoré malo byť i nedostatočne odôvodnené.

Ústavný súd preskúmal rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Tz 5/05 z 1. júna 2005, nezistil príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením základného práva podľa čl. 12 ods. 2 ústavy a predmetným rozhodnutím najvyššieho súdu. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu jedným z dôvodov odmietnutia sťažnosti je jej zjavná neopodstatnenosť, ktorú možno vysloviť v prípade, ak ústavný súd nezistí priamu príčinnú

súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal sťažovateľ (napr. I. ÚS 20/97, III. ÚS 143/03).

Na základe uvedených skutočností ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosti rozhodol o jej odmietnutí pre zjavnú neopodstatnenosť. Vzhľadom na to, že ústavný súd sťažnosť odmietol, návrhom sťažovateľa o odloženie vykonateľnosti namietaného rozhodnutia najvyššieho súdu sa už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. októbra 2005